

Ympäristösertifikaatit tapahtuma-alalla

Tapahtumateollisuus ry:n vastuullisuustyöryhmä on laatinut tämän tapahtuma-alalla yleisimpien ympäristösertifikaattien vertailudokumentin helpottamaan Tapahtumateollisuus ry:n jäseniä löytämään omalle organisaatiolleen parhaiten soveltuvan vaihtoehdon¹.

Vertailuun on valikoitunut seitsemän tunnettua ympäristösertifikaattia²;

- [Joutsenmerkki](#)
- WWF Urheilu- ja tapahtumasertifikaatti
- [Ekokompassi](#)
- [ISO 14001](#)
- [ISO 20121](#)
- [Sustainable Travel Finland \(STF\)](#)
- [Good Travel Seal \(GTS\)](#)

Vertailu ei sisällä hintavertailua, sillä sertifikaattien hinnat ovat riippuvaisia monesta tekijästä, eivätkä kaikkien sertifikaattien hinnastot ole julkisia.

Vertailu on selkeyden vuoksi toteutettu vertaamalla ensin Joutsenmerkkiä, WWF Urheilu- ja tapahtumasertifikaattia ja Ekokompassia keskenään, tämän jälkeen ISO 14001 ja ISO 20121 sertifikaatteja keskenään, sekä STF ja GTS sertifikaatteja keskenään.

Lopuksi yhteenvetona kaikki vertailtavat sertifikaatit on koottu taulukkoon.

¹ Vertailua ei ole laadittu tarkoituksena esittää sertifikaatteja Tapahtumateollisuus ry:n tai vastuullisuustyöryhmän mieltämässä paremmuusjärjestyksessä, vaan tarkoitus on tarjota yhteenveto, jotta toimijat löytäisivät omalle organisaatiolleen parhaiten soveltuvan vaihtoehdon.

² Markkinoilla on suuri määrä erilaisia sertifikaatteja, vertailuun valikoituneet seitsemän sertifikaattia on valittu Tapahtumateollisuus ry:n vastuullisuustyöryhmän päätöksellä.

Sisällys

Ympäristösertifikaatit tapahtuma-alalla	1
Joutsenmerkki, WWF Urheilu- ja tapahtumasertifikaatti, Ekokompassi	3
Joutsenmerkki: Tapahtuman tai tapahtumasarjan Joutsenmerkin kriteerit hyväksytty ja julkaistu 3.6.2025	3
WWF Urheilu- ja tapahtuma-alan sertifikaatti (pilotointivaiheessa)	4
Ekokompassi: Ympäristösertifikaatti tapahtumille	4
Yhteenveto	6
Sustainable Travel Finland (STF), Good Travel Seal (GTS)	7
Sustainable Travel Finland (STF)	7
Good Travel Seal (GTS)	7
Yhteenveto	8
ISO14001, ISO20201	9
ISO 14001 – Ympäristöjohtamisjärjestelmä	9
ISO 20121 – Kestävien tapahtumien hallintajärjestelmä	9
Yhteenveto	10
Vertailutaulukko ja lisätietoja	11

Joutsenmerkki, WWF Urheilu- ja tapahtumasertifikaatti, Ekokompassi

Joutsenmerkki: Tapahtuman tai tapahtumasarjan Joutsenmerkin kriteerit hyväksytty ja julkaistu 3.6.2025

Joutsenmerkki on Pohjoismaiden virallinen virallinen ja tunnetuin ympäristömerkki, joka perustuu ISO 14024 tyyppi 1-standardiin. Joutsenmerkki on hiljattain laajentanut kattavuuttaan tapahtumiin. Kriteeriehto on ollut lausuntokierroksella alkuvuodesta 2025, ja lopulliset kriteerit valmistuivat kesäkuussa 2025. Tapahtuman Joutsenmerkille on 35 kriteeriä ja merkki kertoo laajasta ja moniulotteisesta vastuullisuudesta. Joutsenmerkki voidaan myöntää kaikenlaisille tapahtumille ja tapahtumasarjoille.

Keskeiset vaatimukset:

- Energia ja ilmasto: Energiatohokkuus, uusiutuvan energian käyttö ja CO₂-päästöjen vähentäminen.
- Liikkuminen: Kestävä liikkuminen, kuten julkisen liikenteen ja pyöräilyn edistäminen.
- Ruoka ja juoma: Kasvis- ja luomuruoan suosiminen.
- Jäte ja resurssitohokkuus: Jätteiden lajittelu, kierrätys ja kertakäyttötavotteiden vähentäminen.
- Kemikaalit: Ympäristömerkittyjen puhdistusaineiden käyttö.
- Sosiaalinen vastuu: Työolosuhteiden ja lainsäädännön noudattaminen.
- Viestintä ja sitouttaminen: Työntekijöiden ja toimittajien kouluttaminen ympäristötyöhön, viestintä osallistujille.

Sertifiointiprosessi:

Tapahtuman järjestäjän tulee täyttää hakemus (ISO14024 standardi edellyttää, että sertifiointi on riippumaton, eli auditoija ei saa osallistua hakemuksen laatimiseen), toimittaa tarvittavat dokumentit ja sitoutua kriteerien noudattamiseen. Sertifikaatti myönnetään yksittäiselle tapahtumalle tai tapahtumasarjalle, ei tapahtumapaikalle, järjestäjälle tai organisaatiolle.

Joutsenmerkin asiantuntijat neuvovat hakemusprosessissa ja tarjoavat viestintämateriaalia esim. kouluttamiseen. Joutsenmerkin sertifikaatti myönnetään vasta, kun kaikki vaatimukset on läpäisty. Joutsenmerkin sertifiointi täyttää ISO/IEC 17065:2012 vaatimukset. Tätä standardia sovelletaan, kun sertifiointielin arvioi ja sertifioidu tavotteita tai palveluita. Standardi määrittelee: sertifiointielimen pätevyys- ja riippumattomuusvaatimukset, sertifiointiprosessin vaiheet sekä asiakirjojen hallinnan ja valvonnan.

WWF Urheilu- ja tapahtuma-alan sertifikaatti (pilotointivaiheessa)

WWF:n sertifikaatti keskittyy ympäristö-, sosiaali- ja hallinnollisen vastuullisuuden edistämiseen urheilu- ja tapahtuma-alalla. Sertifikaatin voi saada tapahtuma, suorituspaikka, urheilujoukkue tai tapahtumayhteisö. Sertifikaatissa on kolme eri tasoa: perus, hopea ja kulta. Se tarjoaa käytännön työkaluja ja ohjeita kestävän kehityksen periaatteiden toteuttamiseen tapahtumissa.

Keskeiset osa-alueet:

- Vastuullisuusjohtaminen ja hyvä hallintotapa
- Energia
- Kiertotalous ja resurssiviisaus: vastuulliset hankinnat, jätteenvaatimukset
- Ympäristövaikutukset ja suojelu
- Liikkuminen
- Ruoka ja juoma
- Sponsorit ja yhteistyökumppanit
- Sosiaalinen vastuullisuus: ihmisoikeudet, tasa-arvo, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys sekä monimuotoisuus, oma työvoima ja arvoketju, yksityisyydensuoja ja datan käyttö

Sertifiointiprosessi:

Organisaatio arvioi nykytilanteensa, laatii toimintasuunnitelman ja toteuttaa toimenpiteet. WWF tarjoaa tukea prosessin aikana, ja sertifikaatti myönnetään, kun sertifiointi-auditoinnin mukaan vaatimukset täyttyvät.

Ekokompassi: Ympäristösertifikaatti tapahtumille

Ekokompassi on käytännönläheinen ympäristöjärjestelmä, joka perustuu ISO 14001 -standardiin. Se soveltuu erityisesti tapahtumille ja pk-yrityksille, jotka haluavat kehittää ympäristövastuutaan systemaattisesti.

Keskeiset vaatimukset:

- Ympäristövaikutusten arviointi: Organisaatio kartoittaa toimintansa ympäristövaikutukset ja kehitysmahdollisuudet.
- Ympäristöohjelma: Laaditaan ohjelma, joka sisältää tavoitteet ja toimenpiteet ympäristövaikutusten vähentämiseksi.
- Lainsäädännön noudattaminen: Sitoudutaan ympäristölainsäädännön ja -määräysten noudattamiseen.
- Henkilöstön osallistaminen: Henkilöstöä koulutetaan ja ohjeistetaan ympäristöasioissa.
- Jätehuolto: Laaditaan jätehuoltosuunnitelma ja huolehditaan jätteiden asianmukaisesta käsittelystä.
- Viestintä: Viestitään ympäristötyöstä säännöllisesti sidosryhmille.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Sertifiointiprosessi:

Ekokompassi-sertifikaatti myönnetään, kun organisaatio on rakentanut ympäristöjärjestelmän ja läpäissyt ulkopuolisen asiantuntijan tekemän auditoinnin. Sertifikaatti on voimassa kolme vuotta, ja sen ylläpito edellyttää vuosittaista raportointia.

Yhteenveto

Sertifikaatti	Joutsenmerkki	WWF Urheilu- ja tapahtumasertifikaatti	Ekokompassi
Tyyppi	Virallinen ISO14024 tyyppi 1 ympäristömerkki	WWF:n kehittämä vastuullisuusohjelma	Käytännönläheinen ympäristöjärjestelmä
Kohderyhmä	Kaikki tapahtumat	Urheilu- ja tapahtuma-ala	Tapahtumat ja pk-yritykset
Painopisteet	Ympäristövaikutusten vähentäminen, sosiaalinen vastuu	Kestävä kehitys, henkilöstön ja sidosryhmien sitouttaminen	Ympäristövaikutusten hallinta ja jatkuva parantaminen
Sertifiointiprosessi	Hakemus, dokumentointi, tarkastus	Itsearviointi, toimintasuunnitelma, WWF:n tuki, ulkoinen auditointi	Ympäristöjärjestelmän rakentaminen, ulkoinen auditointi
Kriteerien laajuus	Yksityiskohtaiset ja ehdottomat vaatimukset	Toimintaperusteiset ohjeistukset	10 kriteeriä, jotka kattavat ympäristöjohtamisen osa-alueet

- Joutsenmerkki sopii yksittäisille tapahtumille ja tapahtumasarjoille, joihin halutaan virallinen ja laajasti tunnettu ympäristösertifikaatti, jossa on tarkat ja määrälliset vaatimukset.
- WWF:n sertifikaatti on joustavampi ja soveltuu erityisesti urheilu- ja tapahtuma-alan toimijoille, jotka haluavat kehittää toimintaansa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- Ekokompassi on käytännönläheinen ja soveltuu erityisesti tapahtumille ja pk-yrityksille, jotka haluavat kehittää ympäristövastuutaan systemaattisesti ja saada konkreettisia työkaluja ympäristötyön hallintaan.

Sustainable Travel Finland (STF), Good Travel Seal (GTS)

Sustainable Travel Finland (STF)

Sertifikaatin kehittäjänä on Visit Finland ja se soveltuu suomalaisille matkailuyrityksille ja -alueille.

Sertifiointiohjelman vaiheet kattavat kestävän matkailun periaatteisiin sitoutumisen, osaamisen kehittämisen, kehityssuunnitelman tekemisen, viestinnän sekä jatkuvan parantamisen periaatteen.

Keskeiset kriteerit:

- Ekologinen kestävyys: Jätteiden vähentäminen, energiatehokkuus, luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen.
- Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys: Paikallisyhteisöjen tukeminen, kulttuuriperinnön vaaliminen.
- Taloudellinen kestävyys: Paikallistalouden vahvistaminen, vastuullinen liiketoiminta.

STF-sertifikaatti on tunnustettu Suomessa ja se auttaa yrityksiä viestimään vastuullisuudestaan kotimaisille ja kansainvälisille asiakkaille. Ohjelma tarjoaa kattavan polun kestävän matkailun kehittämiseen, painottaen jatkuvaa parantamista ja sidosryhmien osallistamista.

Good Travel Seal (GTS)

Sertifikaatin kehittäjänä on kansainvälinen Green Destinations ja se soveltuu kaiken kokoisille (matkailu)yrityksille ja -kohteille maailmanlaajuisesti.

Sertifikaatissa on kolme tasoa. Sertifiointitasot:

- Taso 1: Nopea itsearviointi 62 kysymyksellä, perustuen GSTC:n ja Travalystin kriteereihin. Sopii erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille.
- Taso 2: Raportointi noin 76 kriteeristä, kattaen 67 % GSTC:n toimialakriteereistä.
- Taso 3: Täysi sertifiointi, joka kattaa kaikki GSTC:n toimialakriteerit. Vastaava kuin GSTC:n tunnustama standardi.

Sertifiointiprosessi koostuu itsearvioinnista, teknisestä tarkastuksesta, haastattelusta ja auditoinnista.

Erityispiirteet:

- Sertifikaatti on yhteensopiva Travalystin kriteerien kanssa, mikä lisää näkyvyyttä kansainvälisillä varausalustoilla.
- Sopii erityisesti yrityksille, jotka haluavat kansainvälisen tunnustuksen kestävästä käytännöstään.

Yhteenveto

Sertifikaatti	Sustainable Travel Finland (STF)	Good Travel Seal (GTS)
Kehittäjä	Visit Finland (Suomi)	Green Destinations (kansainvälinen)
Kohderyhmä	Suomalaiset matkailuyritykset ja -alueet	Kaiken kokoiset matkailuyritykset maailmanlaajuisesti
Sertifiointitasot	Yksi tunnus, saavutetaan 7-vaiheisen prosessin kautta	Kolme tasoa (1–3), perustuen GSTC:n kriteereihin
Sertifiointiprosessi	Koulutus, kehityssuunnitelma, auditointi, seuranta	Itsearviointi, asiantuntijahaastattelu, auditointi
Kriteerien laajuus	Ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys	62–89 kriteeriä, riippuen tasosta
Kansainvälinen tunnustus	Rajoittuu pääasiassa Suomeen	Yhteensopiva Travalystin kriteerien kanssa

- Sustainable Travel Finland (STF): Sopii suomalaisille matkailuyrityksille, jotka haluavat kehittää toimintaansa vastuullisesti ja viestiä siitä asiakkailleen. Ohjelma tarjoaa kattavan polun kestävän matkailun edistämiseen Suomessa.
- Good Travel Seal (GTS): Sopii yrityksille, jotka haluavat kansainvälisen tunnustuksen kestävästä käytännöstään ja näkyvyyttä globaaleilla varausalustoilla. Eteneminen on joustavaa kolmen tason kautta.

ISO14001, ISO20201

ISO 14001 ja ISO 20201 tarjoavat organisaatioille kehyksen ympäristövastuun hallintaan, mutta ne eroavat kohderyhmänsä, soveltamisalansa ja painopisteidensä osalta.

Näiden johtamisjärjestelmien sertifiointiin on edellytyksenä, että sertifiointielin on FINAS-hyväksytty. ISO/IEC 17021-1 määrittelee vaatimukset johtamisjärjestelmien sertifiointielimille. Se varmistaa pätevyyden, puolueettomuuden ja johdonmukaisuuden auditoinneissa

ISO 14001 – Ympäristöjohtamisjärjestelmä

ISO 14001 on kansainvälinen standardi, joka määrittelee vaatimukset ympäristöjohtamisjärjestelmälle, jonka avulla organisaatiot voivat parantaa ympäristösuoritustaan. Ympäristöjohtaminen kattaa organisaation kaikki toiminnot. Standardi sopii kaikille organisaatioille, toimialasta tai koosta riippumatta.

Sertifiointiprosessissa organisaatio kehittää ja ottaa käyttöön ympäristöjohtamisjärjestelmän, suoritetaan sisäisiä auditointeja ja arviointeja ja lopuksi kolmas osapuoli arvioi järjestelmän ja myöntää sertifikaatin.

Sertifiointi auttaa tunnistamaan ja hallitsemaan ympäristöriskejä ja parantaa organisaation ympäristösuorituskykyä.

ISO 20121 – Kestävien tapahtumien hallintajärjestelmä

ISO 20121 on kansainvälinen standardi, joka tarjoaa tapahtumajärjestäjille kehyksen kestävä kehityksen periaatteiden integroimiseksi tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Sertifikaatti sopii tapahtumajärjestäjille, tapahtumapaikoille, alihankkijoille ja muille tapahtumien sidosryhmille.

Sertifikaatti keskittyy tapahtumien ympäristö-, sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten hallintaan.

Sertifiointiprosessissa organisaatio kehittää ja ottaa käyttöön kestävä kehityksen hallintajärjestelmän. Tämän jälkeen suoritetaan sisäisiä auditointeja ja arviointeja. Lopuksi kolmas osapuoli arvioi järjestelmän ja myöntää sertifikaatin.

Sertifiointi parantaa tapahtumien kestävyttä ja vastuullisuutta, sekä vahvistaa sidosryhmien luottamusta.

Yhteenveto

Sertifikaatti	ISO 14001	ISO 20121
Tarkoitus	Ympäristöjohtamisen kehittäminen	Kestävien tapahtumien hallinta
Kohderyhmä	Kaikki organisaatiot	Tapahtumajärjestäjät ja sidosryhmät
Soveltamisala	Organisaation kaikki toiminnot	Tapahtumien suunnittelu ja toteutus
Painopiste	Ympäristönsuojelu ja -johtaminen	Ympäristö-, sosiaaliset ja taloudelliset näkökulmat

- ISO 14001 sopii kaikille organisaatioille, jotka haluavat kehittää ympäristöjohtamistaan ja parantaa ympäristösuorituskykyään laaja-alaisesti.
- ISO 20121 on erinomainen valinta organisaatioille, jotka järjestävät tapahtumia ja haluavat integroida kestävä kehityksen periaatteet tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Sertifikaatti	Kenelle?	Kriteerien määrä	Vastuullisuusalueet	Sertifiointiprosessi	Tunnettavuus	Tasoja
Joutsenmerkki (tapahtumat)	Yksittäinen tapahtuma ja tapahtumasarjat	35	Ympäristö, ekologisuus, energia, materiaalit, viestintä, resurssitehokkuus, tuotteet, vapaaehtoistoiminta	Hakemus, dokumentaatio, tarkastus ja arviointi	Pohjoismaissa tunnettu	1
WWF Urheilu- ja tapahtumasertifikaatti	Tapahtuma, suorituspaikka, joukkue, yhteisö	Vaihtelee – kehykset WWF:n arvioinnille	Ympäristö, sosiaalinen, hallinto, ekologisuus, talous, viestintä, huomioi ISO 20121 standardin	Nykytilan arviointi, vastuullisuusohjelma, olennaisuusanalyysi, auditointi, päästölaskenta, biodiversiteettivaikutusten arviointi, sertifiointi-auditointi	Kansainvälinen	3
Ekokompassi	Organisaatio, suomalaiset pk-yritykset	10 kriteeriä + lakisääteiset vaatimukset	Ympäristö, ympäristöjohtaminen, huomioi ISO 14001 standardin	Ympäristövaikutusten kartoitus, ympäristöohjelman tavoitteiden edistäminen ja seuraaminen, kolmannen osapuolen tekemä auditointi 3 v välein	Suomessa tunnettu	1
ISO 14001	Organisaatio, yksityinen ja julkinen	Ei kiinteää lukua – organisaation oma järjestelmä	Ympäristö, ympäristöjohtaminen	Järjestelmän käyttöönotto, sisäiset auditoinnit, ulkoinen auditointi	Kansainvälinen	1
ISO 20121	Tapahtumajärjestäjät, tapahtumapaikat, tapahtumatuottajat	Ei kiinteää lukua – organisaation oma järjestelmä	Kestävä kehitys, ympäristö, sosiaalinen, taloudellinen	Järjestelmän käyttöönotto, itsearviointi, ulkoinen auditointi	Kansainvälinen	1
Sustainable Travel Finland (STF)	Yritys ja matkailukohde Suomessa	7-vaiheinen ohjelma	Kestävä kehitys: ympäristö, kulttuuri, yhteisö, talous	Sitoutuminen, kehittäminen, ulkopuolinen auditointi	Suomessa tunnettu	1
Good Travel Seal (GTS)	Turismiin ja matkailuun liittyvät yritykset ja tilat	62–89 kriteeriä riippuen tasosta	Ekologinen, sosiaalinen, ympäristö, kulttuuri, johtaminen	Itsearviointi, asiantuntijatarkastus, auditointi	Kansainvälinen	3

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

Lisätietoja:

Vastuullisuustyöryhmän puheenjohtaja Sara Salmenmäki, sara@teatteritoivo.net

Johtava asiantuntija Ida Minkkinen, ida.minkkinen@tapahtumateollisuus.fi

Tapahtumateollisuus ry on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyyjiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.

www.tapahtumateollisuus.fi